

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан юридичного факультету

Т. О. Коломєць

« 22 » 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Права і свободи людини та громадянина в Україні
підготовки бакалаврів

денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Комп'ютерні науки»

спеціальності 122 Комп'ютерні науки

галузі знань 12 Інформаційні технології

ВИКЛАДАЧ: Ткалич М. О., кандидат юридичних наук, доцент, доцент
кафедри цивільного права

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри цивільного права
Протокол № 1 від « 22 » серпня 2025 р.
Завідувач кафедри цивільного права

Д. О. Єрмоленко

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Н. В. Матвіїшина

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

E-mail: maxx.tkalich@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11208>

Телефон: 050 4210789

Інші засоби зв'язку: Viber (0504210789)

Кафедра: цивільного права, просп. Соборний, 74

1. Опис навчальної дисципліни

Мета дисципліни - сформувати у бакалаврів відповідні правові знання, уміння і навички, пов'язані з професійною підготовкою.

Курс „Права і свободи людини та громадянина в Україні” є обов'язковим навчальним предметом для студентів 4 курсу. Він відіграє значну роль у формуванні світогляду особистості, формуванні її правової культури та несе в собі значний морально-виховний потенціал. Теорія прав людини – одна з тих наук, яка повинна допомогти молодим спеціалістам, громадянам України, усвідомити місце окремого індивіда в суспільстві, стати повноправним суб'єктом правових та політичних відносин.

Дисципліна покликана ознайомити студентів з сучасним інститутом прав людини, його основними складовими та їх характеристиками, ознайомити студентів з міжнародним, регіональним та вітчизняним законодавством в галузі прав людини; механізмами захисту прав людини на відповідних рівнях.

Мета вивчення дисципліни – надання знань, формування умінь та компетентностей для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом використання знань з прав і свобод людини і громадянина, формування у студентів відповідальності за особисті права та обов'язки, усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів, які покликані забезпечувати дотримання усіх прав і свобод особи у суспільстві загалом.

Завдання вивчення дисципліни полягає у набутті студентами умінь і компетентностей шляхом: отримання знань з загальних понять права та прав і свобод; вивчення системи чинного законодавства та ознайомлення зі змістом основних нормативних актів, що входять до її складу; ознайомлення з офіційними та доктринальними коментарями законодавства, поглядами науковців та практиків; ознайомлення з практикою застосування норм, що регулюють положення про права та обов'язки особи; визначення недоліків та проблем, а також тенденцій та перспектив розвитку правового регулювання відносин, що складаються у сфері діяльності особи; підвищення рівень правової свідомості та правової культури студентів.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу здобувач **зможє:**

- користуватися понятійним апаратом галузі;
- орієнтуватися в системі нормативних актів, що регулюють права і свободи, правильно їх тлумачити та застосовувати;
- коментувати нормативні положення галузі, спираючись на теоретичні знання;
- давати кваліфікацію казусам, правову оцінку діям суб'єктів правовідносин, прогнозувати розвиток ситуації;
- працювати самостійно або в групі, отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну сумлінність та наукову доброчесність;
- діяти соціально відповідально на основі етичних міркувань;
- нести відповідальність за власні судження та результати власних діянь;
- здійснювати моніторинг та аналіз наукових джерел інформації та фахової літератури.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	8-й	8-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4
Семінарські / Практичні / Лабораторні заняття	10 год.	4
Самостійна робота	68 год.	82
Консультації	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11208	
Вид підсумкового семестрового контролю:	залік	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=11208	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
ЗК6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями ЗК13 Здатність діяти на основі етичних міркувань ЗК14 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні ЗК15 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі	Навчання здійснюється шляхом засвоєння теоретичного лекційного матеріалу на лекціях та шляхом підготовки до практичних занять, на яких обговорюють	<u>Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):</u> Поточний контроль передбачає такі теоретичні завдання: - Усне опитування і обговорення питань теми. - Короткі контрольні роботи за пройденим матеріалом. Поточний контроль передбачає такі практичні завдання: - Вирішення задач. - Обговорення змісту та підготовка власних тез доповідей, статей і магістерських

розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя ПР18 Застосовувати соціальні комунікації в процесі спілкування з фахівцями та нефахівцями в галузі комп'ютерних наук, пояснювати та аргументувати свою думку з питань, що стосуються комп'ютерних наук з метою досягнення взаєморозуміння й згоди ПР19 Організовувати свою працю для досягнення результату у області комп'ютерних наук, виконання розумових і практичних дій, прийомів та операцій, усвідомлення відповідальності за результати своєї діяльності, застосування самоконтролю й самооцінки ПР20 Розуміти і враховувати соціальні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки під час професійної діяльності	ся питання теми, вирішуються практичні завдання та задачі, висловлюються позиції з наукових (теоретичних) та практичних питань; здійснюються публічні виступи та презентуються власні презентації магістрів з певної теми. Поглиблене засвоєння матеріалу досягається шляхом виконання магістрами додаткових видів робіт, зокрема, підготовки та виступів на конференціях та публікаціях тез конференцій, підготовки презентацій та публічних виступів за тематикою курсу дисципліни, підготовки рефератів та есе.	досліджень. - Презентація власних досліджень. Тестування в Moodle до змістових модулів Додаткові види роботи: Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату, аргументативного есе чи написання та публікації тез конференції (тах 12 балів) виконується за бажанням студента. Теми рефератів, есе, тез конференції на вибір студента зазначені у планах практичних завдань у розділі «Індивідуальне письмове завдання». Гранична кількість індивідуальних письмових завдань – не більше 1 реферату та 1 есе за семестр. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle. Реферат передбачає реферування (стислий переказ основних положень, дотичних до теми) двох актуальних (опублікованих не раніше ніж за 5 років та таких, що мають високий індекс цитування) наукових статей, опублікованих у зарубіжних фахових виданнях мовою, яку вивчає студент. Обсяг реферату – до 5000 знаків. Пряме цитування реферованих джерел заборонене. Перелік реферованих джерел оформлюється за зразком: https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961 Есе – письмовий виклад студентом проблемного питання з тематики, визначення особливостей правового регулювання правовідносин, причин його недоліків та власних висновків та пропозицій з удосконалення чинного законодавства. Обсяг – 2-3 сторінки А4, Times New Roman? Інтервал 1,5
--	---	---

		<u>Підсумкові контрольні заходи</u> <u>(тах 40 балів):</u> Теоретичний підсумковий контроль – 2 тести по 10 балів кожен (проводиться онлайн на платформі Moodle). Залік (презентація проєкту) – підготовка і презентація плану-проспекту кваліфікаційної роботи магістра або обраної теми курсу (мах. 20 балів). Вимоги до презентації проєкту: Презентації мають бути підготовлені в Power Point форматі, до 15 слайдів.
--	--	---

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Роль держави у забезпеченні прав та свобод людини. Конституційні права і свободи людини і громадянина. Права людини у сфері публічних відносин

Поняття та ознаки держави. Теорії походження держави. Форми держави. Поняття, ознаки права ті інших соціальних норм. Загальнотеоретичні джерела права. Ієрархія нормативно-правових актів в Україні. Поняття та склад правовідносин.

Конституційно-правовий статус особи. Громадянство України як один з інститутів конституційного права, порядок набуття громадянства. Перше-третє покоління прав людини. Четверте покоління прав людини. Система конституційних прав та свобод людини. Забезпечення прав та свобод людини в Україні.

Права і обов'язки особи у сфері публічного адміністрування. Система органів публічного адміністрування. Права та обов'язки особи у відносинах із органами публічного адміністрування. Право особи на звернення відповідно до Закону України «Про звернення громадян». Адміністративне судочинство як спосіб захисту порушеного права особи: процедура звернення.

Змістовий модуль 2

Права і обов'язки людини в сфері приватних відносин. Цивільні права та обов'язки. Трудові права

Цивільні права і обов'язки особи. Підстави виникнення цивільних прав та обов'язків. Правоздатність і дієздатність. Види цивільних прав. Способи захисту цивільних прав. Сімейне право: права і обов'язки подружжя, дітей, усиновлення. Спадкування.

Трудові правовідносини. Поняття трудових правовідносин, їх структура та загальна характеристика суб'єктів. Працівники як суб'єкти трудових правовідносин. Роботодавці як суб'єкти трудових правовідносин. Поняття трудового договору та його відмінність від цивільно-правових угод про працю. Сторони та зміст трудового договору. Випробування при прийнятті на роботу. Прийняття на роботу та юридичне оформлення трудового договору.

Трудовий договір та час відпочинку. Зміна умов трудового договору: а) поняття переведення та переміщення на іншу роботу; б) види переведень на іншу роботу; в) зміна істотних умов праці.

Поняття та види підстав припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Загальні та додаткові підстави розірвання трудового договору з ініціативи власника. Поняття та види робочого часу. Режим та облік робочого часу. Надурочні роботи та чергування. Поняття та види часу відпочинку. Щорічні відпустки та порядок їх надання. Соціальні відпустки ті інші види відпусток.

Змістовий модуль 3

Соціально-економічні права особи

Соціальні права особи. Види соціальних прав особи. Соціальна політика держави. Забезпечення соціальних прав особи. Здійснення соціальних прав. Захист соціальних прав.

Правові основи підприємницької діяльності. Поняття підприємницької діяльності. Підприємницька правоздатність особи. Органи, які здійснюють державну політику у сфері підприємницької діяльності. Порядок створення та реєстрації юридичної особи та фізичної особи-підприємця. Банкрутство.

Змістовий модуль 4

Права людини в кримінальному праві та процесі, цивільному процесі, міжнародних відносинах.

Права особи у кримінальному праві та процесі. Поняття та ознаки злочину. Обставини, які пом'якшують та обтяжують покарання. Стадії кримінального провадження. Повноваження органів у кримінальному провадженні. Охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження. Цивільний процес: поняття, стадії, права учасників процесу. Права особи в міжнародних приватних відносинах з іноземним елементом.

4. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3		5
Лекція 1	Тема 1. Конституційні права і свободи людини і громадянина	2	2	1 раз на 2 тижні /тиждень 1
Семінарське заняття 1	Тема 1. Конституційні права і свободи людини і громадянина	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 1
Лекція 2	Тема 2. Права і обов'язки особи у сфері публічного адміністрування	2	2	1 раз на 2 тижні /тиждень 2
Семінарське заняття 2	Тема 2. Права і обов'язки особи у сфері публічного адміністрування	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 2
Лекція 3	Тема 3. Цивільні права і обов'язки особи	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 3
Семінарське заняття 3	Тема 3. Цивільні права і обов'язки особи	2	2	1 раз на 2 тижні /тиждень 3
Лекція 4	Тема 4. Трудові права особи	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 4
Семінарське заняття 4	Тема 4. Трудові права особи	2	2	1 раз на 2 тижні /тиждень 4
Лекція 5	Тема 5. Соціальні права особи	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 5
Семінарське заняття 5	Тема 5. Соціальні права особи	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 5
Лекція 6	Тема 6. Права особи у кримінальному праві та процесі	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 6
Семінарське заняття 6	Тема 6. Права особи у кримінальному праві та процесі	2		1 раз на 2 тижні /тиждень 6
Самостійна робота	Тема 1. Конституційні права і свободи людини і громадянина	12	14	протягом семестру
Самостійна робота	Тема 2. Права і обов'язки особи у сфері публічного адміністрування	12	14	протягом семестру
Самостійна робота	Тема 3. Цивільні права і обов'язки особи	12	14	протягом семестру
Самостійна робота	Тема 4. Трудові права особи	12	14	протягом семестру
Самостійна робота	Тема 5. Соціальні права особи	10	14	протягом семестру
Самостійна робота	Тема 6. Права особи у кримінальному праві та процесі	10	12	протягом семестру

5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
Семінарське заняття № 1	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 5 балів	5
Семінарське заняття № 2	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Семінарське заняття № 3	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Семінарське заняття № 4	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Семінарське заняття № 5	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Семінарське заняття № 6	практичні: обговорення питань теми, есе, порівняльний аналіз, ситуаційні задачі	Підготовка питань теми, виконання завдань та задач https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Кожне правильно виконане та оформлене з дотриманням вимог завдання оцінюється у 2,5 бали	5
Тестування в Moodle	Тестування	За навчальними матеріалами ЗМ 1-4	Кількість тестових питань – 30 Правильна відповідь оцінюється у 0,2 бали	30
Усього за поточний контроль	4			60
Підсумковий контроль				

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ПРАВА І СВОБОДИ ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА В УКРАЇНІ

Залік	Захист індивідуального завдання	передбачає розгорнуту відповідь, аргументоване висвітлення (захист) теми презентації https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=16961	Повне та аргументоване розкриття питання (теми індивідуального завдання) (max 20 балів)	20
	Тестування в Moodle	передбачає відповіді на 40 тестових питань	правильна відповідь оцінюється у 0,5 балів за одне тестове питання (max 20 балів)	20
Усього за підсумковий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

6. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

Основна:

1. Самойленко Г.В. Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів : навчально-методичний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Правознавство» / Г.В. Самойленко. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 184 с.
2. Тертишник В.М. Права і свободи людини : Підручник. Київ : Алерта, 2022. 432 с.
3. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина в Україні. Підручник. Київ : Правова Єдність, 2022. 352 с.
4. Молдован В.В., Чулінда Л.І. Конституційні права, свободи та обов'язки людини і громадянина: навч. посібник/В. В. Молдован, Л. І. Чулінда. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 206 с.
5. Конституційне право України : підручник / [Т. М. Слінько, Л. І. Летнянчин, Ф. В. Веніславський та ін.] ; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків : Право, 2020. 592 с.

6. Конституційне право України : Підручник. 11-е видання: (присвячене 30-ій річниці заснування юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет») перероблене та доповнене. Ужгород : РІК-У, 2023. 536 с.
7. Кучук А.М., Завгородня Ю.С. Конституційне право. Частина 1: Навчально-методичний посібник. Дніпро: Середняк Т.К., 2023. 128 с.

Додаткова:

8. Tkalych, M., Safonchuk, O., & Tolmachevska, Y. (2020). Derecho privado y derechos humanos: nuevas realidades. DIXI, 22(2), 1-12. <https://doi.org/10.16925/2357-5891.2020.02.04>.
9. Самойленко Г.В., Луц Д.М., Єрмоленко Д.О. Формування механізму забезпечення прав пасажирів з інвалідністю за договором перевезення пасажирів в умовах євроінтеграційних процесів. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 1. С. 611-614. URL: http://www.lsej.org.ua/1_2023/143.pdf. (Index Copernicus).
10. Самойленко Г.В., Луц Д.М., Єрмоленко Д.О. Визначення категорій «рівність» та «недискримінація» в контексті вирішення проблеми забезпечення прав пасажирів з інвалідністю за договором перевезення пасажирів. Держава та регіони. Серія: Право. 2023. № 1(79). С. 235-241. URL: http://law.stateandregions.zp.ua/archive/1_2023/38.pdf. (Index Copernicus).
11. КОМПАС. Посібник з освіти з прав людини за участю молоді. За ред.: Патриції Брандер Еллі Кін Віри Юхаж Аннетт Шнайдер. Навчальне видання. Видавництво Ради Європи F-67075 м. Страсбург. 2020. 490 с. URL: <https://rm.coe.int/compass-2020-ukr-yfdua/1680a23873>
12. Сироїд Т.Л. Міжнародний захист прав людини : навч. посіб. / Т. Л. Сироїд, Л. О. Фоміна. Харків : Право, 2019. 310 с.
13. Самойленко Г.В. Проблеми правового захисту прав людини в діяльності державних органів : методичні рекомендації до семінарських занять та самостійної роботи для здобувачів ступеня вищої освіти магістра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Правознавство». Запоріжжя: ЗНУ, 2018. 80 с.
14. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Н 23 Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
15. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.
16. Опольська Н.М., Бабой А.М., Бабой В.С. Міжнародний захист прав людини: навчальний посібник. Вінниця: Твори. 2021. 408 с.
17. Міжнародний захист людських прав : навч.-метод. посібник / колект. авт.; за наук. редакцією С. Г. Меленко, О. Д. Чепель. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 488 с.
18. Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри. Авт. Кол. Вінницький державний педагогічний університет ім. М. Коцюбинського (Вінниця). 2023. 365 с.
19. Права людини в Україні: дієвість конституційних механізмів захисту. Український часопис конституційного права. 2020. № 1. 82 с.
20. URL: <https://ccu.gov.ua/library/ukrayinskyu-chasopys-konstytuciynogo-prava-no-1-2020-prava-lyudyny-v-ukraini-diyevist>
21. Забезпечення прав людини: національний і міжнародний виміри : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Вінниця, 09 грудня 2022 року). Вінниця, 2023. 365 с. URL: http://ippi.org.ua/sites/default/files/20230118_142815.pdf
22. Нестурук О.В. Механізм захисту прав людини в сучасній Україні: проблемні аспекти URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/620/%d0%9d%d0%b5%d1%81%d1%>

- 82%b5%1%80%1%83%ba%20%9e.%20%92..pdf?sequence=1&isAllowed=y
23. Дорошенко В.А. Правові механізми захисту прав людини під час війни. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 323-325. URL: http://www.lsej.org.ua/2_2023/74.pdf
 24. Дотримання прав окремих категорій внутрішньо переміщених осіб на безоплатну медичну допомогу. Українська Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/dotrymannia-prav-okremykh-katehoriy-vnutrishno-peremishchenykh-osib-na-bezoplatnu-medychnu-dopomohu/>
 25. Свобода вибору місця проживання та пересування в умовах правового режиму воєнного стану. Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/svoboda-vyboru-mistsia-prozhyvannia-ta-peresuvannia-v-umovakh-pravovoho-rezhymu-voiennoho-stanu/>
 26. Забезпечення права на вищу освіту для внутрішньо переміщених осіб: дослідження. Гельсінська спілка з прав людини. 2023. URL: <https://www.helsinki.org.ua/publications/zabezpechennia-prava-na-vyshchu-osvitu-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-doslidzhennia/>
 27. Українські політв'язні та полонені. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. <https://ombudsman.gov.ua/ukrayinski-politvyazni-ta-poloneni>
 28. Приватно-правові механізми захисту прав людини. Матеріали міжкафедрального науково-теоретичного круглого столу. (Київ. 10 грудня 2021 р.). Національна академія внутрішніх справ. <https://www.naiu.kiev.ua/news/mizhkafedralnij-naukovo-teoretichnij-kruglij-stil-privatno-pravovi-mehanizmi-zahistu-prav-lyudini.html>
 29. Межі та обмеження. Втручання. Конституційний Суд України. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka-knygy/412-mezhi-ta-obmezheniya-vtruchannya>
 30. De Schutter, O. International human rights law: cases, materials, commentary. (Cambridge: Cambridge University Press, 2019) 3rd edition.
 31. Bantekas, I. and L. Oette International human rights: law and practice. (Cambridge: Cambridge University Press, 2020) 3rd edition.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua>
2. Єдиний державний реєстр судових рішень України. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/>
3. Researchgate. URL: <https://www.researchgate.net/signup.SignUp.html>
4. Портал Національної асоціації адвокатів України. URL: <https://unba.org.ua/>
5. Public Law, Private Law, and Legal Science. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/229257722.pdf>
6. Право України. Сайт журналу. URL: <https://pravoua.com.ua/>
7. UC Hasting's Law. URL: <http://uchastings.edu/>
8. Портал асоціації правників України. URL: <https://uba.ua/>
9. Behörde für Justiz und Verbraucherschutz. URL: <https://www.hamburg.de/bjv/schule-mit-recht/12745504/informationen/>
10. LMU. URL: https://www.jura.uni-muenchen.de/fakultaet/-lehrstuehle/-ls_zivil-recht/index.html
11. Juris Allianz. URL: https://www.juris.de/jportal/allianz/nav/produktdetailseiten/internationales+privatrecht?id=produktdetails_105794.jsp

12. Портал Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. URL: <https://www.ombudsman.gov.ua/>
13. Портал МВС України. URL: <https://mvs.gov.ua/uk>
14. Портал Верховного Суду України. URL: [https://supreme-court.gov.-ua/supreme/gromadyanam/bpalata/](https://supreme-court.gov.ua/supreme/gromadyanam/bpalata/)
15. Портал Конституційного Суду України. URL: <https://ccu.gov.ua/>

7. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Обговорення питань теми, вирішення задач та ознайомлення з презентаціями до тем курсів, презентаціями проєктів є складовою підготовки магістра

Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій чи шляхом виконання тестових завдань чи підготовки рефератів на основі платформи **Moodle**. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем), а також вирішення нагальних питань, крім дозвілля.

Комунікація

*Здійснюється через платформу **Moodle**, канали груп Viber, Skype, Facebook Messenger, WhatsApp, Telegram чи платформу ZOOM за визначеним викладачем ідентифікатором. Нагальні питання вирішуються за тел.: 050 421 07 89.*

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н.р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/h8d5kzmm>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок

повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/4zcx2jbp>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок прийому, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти в ЗНУ: <https://tinyurl.com/mvw7unjz>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**
Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua
Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>